

Dalsland / Åmål / Mo kyrkogård

Johanna Ivarsdotter

Johanna Ivarsdotter (1825–1900)

Johanna Ivarsdotter föddes år 1825 i torpet Liserud, som låg på Krokens marker nära gränsen till Låbyn. Hennes föräldrar var Ivar Ivarsson, född år 1790 i Östra Byn, och Elin Andersdotter, född samma år i Haserås. Familjen flyttade till Liserud år 1820 och levde under mycket enkla förhållanden. Johanna var yngst av fyra barn, och i kyrkböckerna finns anteckningar som vittnar om fattigdomen, bland annat att familjen saknade egen bibel.

År 1831 flyttade familjen till Östra Byn, där de antecknades som inhyses och husvilla. Redan i unga år började Johanna arbeta som piga, vilket blev hennes livslånga försörjning. Hon tjänade på flera gårdar i trakten, bland annat i Mo stom och senare i Stora Berga, där hon arbetade hos olika familjer.

År 1864 återvände Johanna till Mo och fortsatte sitt arbete som piga på flera platser, bland annat i Kroken, Henebyn, Lerbyn, Baggerud och Låbyn. Från mitten av 1870-talet kom hon att huvudsakligen vistas i Låbyn. Med tiden försämrades hennes levnadsförhållanden, och från slutet av 1870-talet skrevs hon som utfattig och senare som fattighjon.

Omkring år 1885 gick bönderna i Låbyn samman för att hjälpa Johanna. De lät uppföra ett litet hus åt henne på mark som tillhörde Hagen. Huset fick namnet IvarJohannas hage, och initiativet togs sannolikt av Johannes Olsson på Hagen. Det lilla huset bestod av ett enda rum, men gav Johanna ett eget hem. I anslutning till huset fanns även möjlighet att odla potatis och grönsaker.

Johanna Ivarsdotter avled år 1900 efter ett långt och strävsamt liv. Några år senare, omkring 1904, stod ålderdomshemmet i Mo färdigt, vilket förändrade förutsättningarna för fattigvården i socknen. Johannas lilla hus monterades då ned av Lars Johansson, son till Johannes Olsson, och flyttades till Björndalen. Där sattes det upp som raststuga på gårdens utmarker.

Huset kom därefter att användas som viloplats i arbetet, i närheten av de lador där hö och säd förvarades. Än i dag minner berättelsen om Johanna Ivarsdotter om ett liv präglat av fattigdom, arbete och den hjälp som kunde ges genom gemenskapen i bygden.

.

.